

NOVINKY

22

Září-říjen
2019

ZPRAVODAJ SO
ročník 5

*

www.so-novinky.obadalek.cz

Web sponzoruje Václav Obadálek - Bobr.

JEDNOU SKAUTEM - NAVŽDY SKAUTEM

Dvacáté druhé elektronické číslo, web v řádném provozu.

OBČASNÍK

Br. Eduard Marek – Hroznýš královský si ve svých 102 letech na padáku, za „vedení“ 71letého pilota, prohlédl českou krajinu; to se událo na letišti v Kolíně (skočili z výšky 3200 m) – viz:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2837462-eduard-marek-se-stal-ve-102-letech-jednim-z-rekordmanu-v-seskoku-padakem> .

Prostě správný skaut se nebojí ani velikých výšek (a to br. Hroznýš zažil za nacistů a za komunistů i nejhlubších pády, když jej vyslychali a věznili).

OBSAH

ODDÍLOVÉ / DRUŽINOVÉ ZPRÁVY
Hanácká a zlínská družina SO společně ...
XXIX. výroční schůze Svojsíkova oddílu.

INFORMAČNÍ ZDROJE
Jak oslavit 30 let od obnovy Junáka.

ZAJÍMAVÉ ZPRÁVY
Proslov při posledním rozloučení s Iva-vou.

HISTORICKÉ OHLÉDNUTÍ
Skautské oběti poválečného teroru ...

RŮZNÉ
Rozloučení s br. O. Randákem – Oskarem.

NAVŽDY ODEŠLI
Harold Eckstein – Tapin z Rychnova n/Kněžnou.
Stanislav Šťastný – Akéla z Klatov.
Zdeněk Maxmilián – Gandy z Rudné.
Jiří Zahradník – Taote z Prahy.
Václav Nosek – Windy z Neratovic.
Karel Čihák – Kája z Kouřimi.
Václav Grössl z Mariánských Lázní.

PŘED UZÁVĚRKOU
F. A. Elstner – 45 let od úmrtí

1989 **2019**
30 let svobodného skautingu

V prosinci 2019 uplyne 30 let od obnovení Junáka – uvádíme i v tomto čísle různé náměty, jak si toto významné výročí připomenout.

ODDÍLOVÉ ZPRÁVY HANÁCKÁ & ZLÍNSKÁ DRUŽINA V OLOMOUCI

Sraz byl dnes ráno na olomouckém nádraží

a pokračovalo se po olomouckých památkách.

První byl kostel sv. Mořice nedaleko obchodní galerie ASO, pokračovalo se na Horní náměstí k právě opravované radnici.

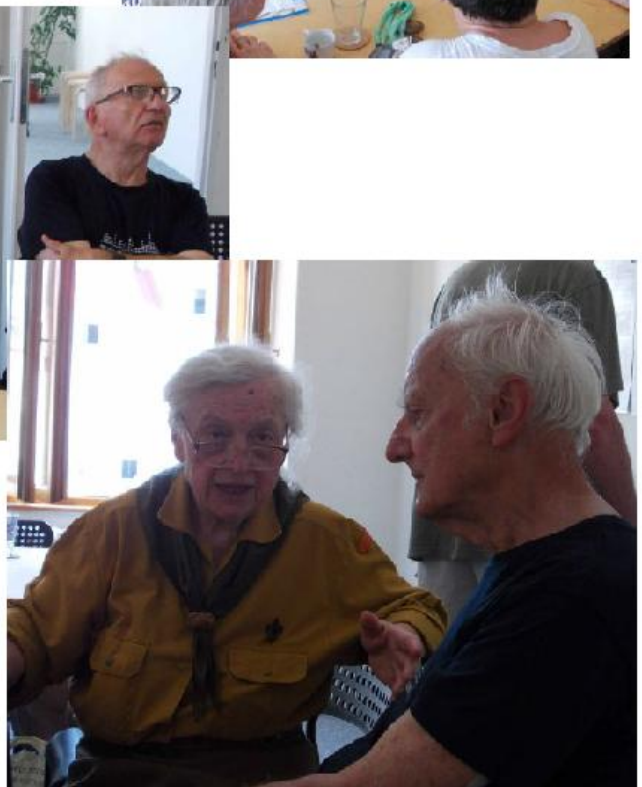

Zašlo se i na menší, hodinové, posezení do Skautského institutu, kde nám br. Berka něco pověděl o stoleté historii olomouckého skautingu.

Tuto jsme si pak ještě na exponátech

prohledli na výstavě v Korunní pevnůstce.

Inu, aktivity členů Svojsíkova oddílu jsou skutečně příkladné!

Milé sestry, milí bratři,

zveme Vás na naše každoroční setkání, které se tradičně uskuteční třetí sobotu v září, na

XXIX. výroční členskou schůzi Svojsíkova oddílu. 21. září 2019 v 10 hodin.

A díky velmi příznivým a milým okolnostem bude na místě Vám známém –
v posluchárně Zdravotnického ústavu v areálu Vinohradské nemocnice
(adresa: Šrobárova 48, Praha 10 – vchod vpravo od hlavního vchodu do nemocnice a pak cestou značenou).

Z metra A vystoupíte na Želivského a kousek pěšky jižním směrem projdete ulicí Votickou pod obloukem obytných domů, po pohodlných schodech dorazíte přímo ke vchodu.

Zprávu vůdkyně a zprávu družin dostanete na místě.

V programu se můžete těšit na úvahu bratra Jana Šolce – Kola.

Připomínám, že v Praze je doprava zdarma pro lidi od 70 let, nad 65 zdarma s kartou DP, od 60 za polovic – s kartou DP.

Těšíme se všichni na setkání s Vámi

za Oddílovou radu SO

Hana Bouzková

vůdkyně oddílu SO

V příloze posíláme seznam navrhovaných členů do SO za rok 2019.

O změnách adres, telefonů apod. prosím informujte:

sestru **Vladimíru Hůlkovou - Amálku**
(evidence členů SO)

Nad Vinicemi 503
252 63 Roztoky
telefon 608 530 207
e-mail: amalka.hulkova@seznam.cz

nebo

sestru PhDr. **Hanu Bouzkovou**
(vůdkyně SO)

Bílkova 6
110 00 Praha 1
tel. 222 310 688
mobil 776 169 644
e-mail: bouzkovah@seznam.cz

Milé sestry a bratři, pokud se nemůžete na toto setkání dostavit, prosím o vaši omluvu. Pokud tak neučiníte, my s vámi počítáme a zbytečně utrácíme peníze za občerstvení.

Potvrďte, prosím svou účast i to, že jste tuto pozvánku obdrželi. Stačí SMS, E-mail, telefon.

Děkuji všem za vstřícnost.

S pozdravem, Vladka Hůlková - Amálka

Informační zdroje

JAK OSLAVIT 30 LET SVOBODNÉHO SKAUTINGU, OD ODDÍLU PO CELOU ORGANIZACI

2. prosince 1989 byl v Městské knihovně v Praze obnoven svobodný skauting. Bylo to ve víru dnů po 17. listopadu, uprostřed Sametové revoluce. Nestalo se tak z hodiny na hodinu, ani nebylo tímto setkáním hotovo. Ale svobodný skauting byl zpět, obnoven potřetí a snad naposledy. A to je moment hodný připomenutí, stejně jako dobrá příležitost k poděkování. Od akcí v oddílech po celostátní aktivity. Zamyslete se nad tím, jak si 30 let od znovuzrození svobodného skautingu připomenete i u vás ve středisku!

1989 2019

30 let svobodného skautingu

Linka celostátních událostí a aktivit začala v březnu 2019 a skončí v březnu 2020 Valným sněmem. Je tam mnoho příležitostí se zapojit, ale také si připravit vlastní místní aktivity. Můžou se vztahovat k roku 1989 nebo k celým 30 posledním letům, k celé historii skautingu nebo naopak třeba jen k tomu, jak se skautingu u vás daří dnes. Může se jednat o slavnostní střediskový oheň, programové aktivity na oddílové výpravě, setkání k poděkování těm, kteří se o obnovu skautingu u vás zasloužili, nebo pro všechny, kteří jej těch posledních 30 let táhli. To je vždy na vás, jako inspirace či nabídka vám ale může pomoci přehled celostátních aktivit, které budeme postupně doplňovat. Některé už jsou za námi, ale největší část jich proběhne v příštím skautském roce.

- 18. březen - tzv. „Den 10.699“ nebo také #NavzdySkaut, den nejdelšího trvání skautingu bez zákazu v kuse. Do sdílení svých skautských zážitků ze skautského života se, především na Facebooku a Instagramu, zapojily stovky sester a bratří.
- 24. duben - Skautský den ve svátek našeho patrona, sv. Jiří, dala některá střediska svým svátečním aktivitám i nádech k 30 letům svobodného skautingu.
- 22. až 26. května - celostátní roverské setkání Obrok proběhlo se symbolickým rámcem dosavadní historie skautingu a události listopadu a prosince 1989 samozřejmě nechyběly.
- 22. července až 2. srpna - na Světové skautské jamboree v Severní Americe vyrazilo historicky nejpočetnější česká výprava. A to pod heslem “Unbreakable”, odkazujícím na nezlomitelnou povahu českého a česko-slovenského skautingu.
- Podzim 2019 - od podzimu bude jednotkám k dispozici zvláštní poděkování ve formě slavnostního dekretu, které bude možno použít pro poděkování těm, kteří se u vás zasloužili o obnovu skautingu (nebo třeba o jeho udržení v dobách nesvobody). Nebudou určeny žádné podmínky pro udělování tohoto ocenění, bude vždy záležet čistě na rozhodnutí vašeho střediska, okresu nebo kraje. Dekret je nyní v přípravě, informace k němu očekávejte na Křížovatce v srpnu, od září bude pak k dispozici.
- Podzim 2019 - Česká televize uvede v premiéře dokument Olgy Špátové s názvem „Jednou skautem, navždy skautem“
- 17. října až 1. prosince - výstava k 30 letům svobodného skautingu v Senátu ČR. Iniciována senátorem br. Petrem Holečkem, pořádají Junák - český skaut a Senát Parlamentu ČR.
- 2. prosince 2019 - slavnostní večer v Městské knihovně právě v den 30. výročí obnovy a premiéra dokumentu o 3. obnově skautingu, pořádá Skautský institut.
- 27. až 29. březen 2020 - Valný sněm, Jindřichův Hradec, uzavření celoroční připomínky

Tento seznam bude v průběhu roku aktualizován a rozšiřován.

Máte nápad na to, co jako středisko uspořádat a chcete se podělit o inspiraci s druhými? Rozepište se v komentářích pod článkem nebo využijte již otevřenou debatu v celostátní činovnícké skupině SkautFórum právě na téma lokálních oslav 30 let svobodného skautingu. Budete s tématem přítomni na sociálních sítích? Doporučujeme použití standardního hastagu #skaut doplněného o hashtag či hashtagy #unbreakable anebo také #30letsvobody. K dispozici

jsou všem zájemcům soubory s grafickými značkami k oslavám 30 let svobodného skautingu. Možná vašim grafikům zjednoduší práci.

Prohlížejte a stahujte je [v této složce Google disku](#).

30 let skautingu jsme ještě nikdy neslavili, nebylo nám to dopřáno. Neváhejme využít příležitost 30 let svobodného skautingu k připomínce radosti, kterou skauting přináší klukům a holkám ve skautských oddílech, ale i zodpovědné a náročné činovnícké služby, díky které mohou naše oddíly a střediska existovat.

Petr 'Permi' Vaněk | petr.vanek@skaut.cz

místostarosta a zpravodaj pro komunikaci a projekty služby společnosti

**Proslov na vzpomínkovém setkání
1. května 2019 u příležitosti úmrtí
Dobromily Vaňkové - Ivavy (*5. 1. 1925 – †15. 4. 2019)**

Milí přátelé Ivavy, milé skautky, milí skauti,

velmi si považuji, že jsem měl možnost několikrát Ivavu navštívit. Byla skvělou vypravěčkou a určitě typ osobnosti, kterou si člověk pamatuje celý život a neskutečně jej formuje a velmi obohacuje.

Vzpomínám si, že při návštěvě u ní se jednou stočila řeč k mohyle na Ivančence. Velmi smutně mi tehdy pravila, že tam nikdy nebyla. Jako skauta, který od Ivančeny bydlí pár kilometrů, mě tato odpověď nejdříve zaskočila, ale okamžitě díky dalšímu vyprávění jsem tomu porozuměl. – Ivava trýzněná událostmi těsně po konci války, kdy pomáhala nalézt a identifikovat při exhumaci těla ostravských skautů, by nedokázala psychicky unést návštěvu tohoto místa, které je tak těsně spjato s Vládou Čermákem a dalšími skautskými bratry.

V tomto čase si každoročně připomínáme osvobození i krvavé boje o Slezsko. Proto mi dovoluňte, abych připomněl Ivavu skrze její vzpomínku na tuto dobu, která se mi hodně vryla do paměti a podle mě vystihuje Ivavu jako člověka s velkým srdcem a smyslem pro lidskost.

Abych vzpomínku ještě krátce uvedl – podotýkám, že po osvobození Háje a Opavy Ivavu její rodina vyslala zjistit, zda přežili válku jedni rodinní známí...

Cituji: „Maminka doma pekla chleba, tak jsem si cestou vytáhla krajíc, to jsem šla od nádraží v Opavě k parku. A jak jsem si vytáhla krajíc a začala ho jíst – uviděla jsem stařenku, která šla proti mně a najednou zůstala stát, já jsem si právě kousla a dívám se, proč zůstala stát. Měla na oblečení napsané velké N. To znamenalo Němec, to mě tak urazilo! Já jsem nikdy nemilovala Němce a bojovala jsem proti nim, ale abychom se tak snížili k tomu, že když Němci označili Židy jako dobytek, my jsme udělali to samé Němcům. To není nic lidského, nic ušlechtilého, to není vítězství, to je svinstvo. My nejsme bezcharakterní národ, ale bezcharakterní lidé to mohli udělat. Co z takové babičky? To se dělá? To se nedělá! A když jsem ji viděla, jak se na mě dívá, jak já koušu ten chleba, tak jsem zůstala stát a ona ani nezvedla ruku, jenom se dívala ... to je těžko zapomenout, tak jsem jí ten chleba dala a byla jsem potom celý život ráda, že jsem jí ho dala, protože si myslím, že člověk nesmí nenávisť oplácet nenávisť. Zlo zlem. Tak nedá nikdy průběh dobru. Jedině ušlechtilostí, a ta paní měla hlad ... To jsou zážitky, které člověka formují, protože žít celý život v nenávisti není zdrávo. Svět se dá dobýt jedině zevnitř, to znamená ušlechtilostí lidskou. To je lidský svět, jinak je to barbarství. Pod hrozbou zbraně se ještě nikdo nepolepšil a nezměnil svůj světonázor.“

Naše Ivava se nesmazatelně zapsala do historie skautingu na Opavsku a ve Slezsku. Činnost těchto skautů, kteří odmítli nacistický diktát a postavili se proti totalitě, v mnohém zavazuje i v dnešní době. Jménem skautů z Beskyd, Opavy a Ostravy (potažmo z celého Moravskoslezského kraje) vyjadřuji Ivavě poděkování za její činnost pro vlast a skauting.

Jakub Foldyna-Elf,
vůdce 1. oddílu Pražmo
(předneseno za KRJ Moravskoslezského kraje)

Historické ohlédnutí

Skautské oběti poválečného teroru

Akce Jizerka: Tři stovky policajtů zmasakrovaly skautský tábor. Může někdo ještě hájit komunismus?

prof. PhDr. BALÍK STANISLAV, PhD

Před pár dní jsme si připomněli výročí jedné z odporných bolševických akcí, takzvané akce Jizerka. Tři stovky policajtů rozstřílely skautský tábor. Skutečně může ještě dnes někdo hájit takový režim?

Sedm dospívajících skautů ze Železného Brodu se po únoru 1948, kdy pozorovali utužování poměrů kolem sebe, rozhodlo odejít ze své vlasti a žít ve svobodě, bez komunistického diktátu. Utéct chtěli přes Jizerské hory, kde je 24. července 1949 na úbočí Vlašského hřebene obklíčilo snad až tři sta policajtů, kteří nad ránem začali střílet do jejich stanů. Ačkoli někteří mladí skauti na útěku měli pistole (jako v období po válce kdekdo), bránil se jen jeden.

Esenbáci přitom nerozlišovali, pálili ze svých zbraní jako zběsilí – i do těch, kdo už jen bezbranně leželi na zemi. Výsledek byl ošesný – dva zastřelení, ostatní zranění; jeden odsouzený na dvacet let, dva na deset, třináct lidí, kteří skauty na útěku podporovali, dostalo až osmileté tresty, jež si odpykali na uranu. Zcela zvráceným pak celý případ činí to, že je nejvyš pravděpodobné, že jednu z klíčových úloh sehrál agent-provokatér StB mezi skauty. Mladé životy tak vyhasly a další byly zničeny jen kvůli estébácké hře, snaze zstrašit společnost při zneužití odvěké touhy lidí po svobodě.

Totalita skauty nesnáší

Nešlo přitom o izolovanou, náhodnou událost. Legendární prorocké heslo zakladatele českého skautingu A. B. Svojsíka z třicátých let: „Totalita vylučuje skauting, skauting vylučuje totalitu“ došlo vrchovatě svého naplnění. Skauty nesnáší každá totalita – vždyť jen u nás byli skauti zakazováni vždy do dvou let po jejím nastolení: v roce 1940, 1950 a 1970. Komunisté byli (nejen) v tomto směru ještě důslednější než nacisté – likvidovali skautské myšlenky i s jejich nositeli, jak před časem trefně poznamenal jeden z přeživších účastníků masakru v Jizerských horách – Radomil Raja.

Zabíjení, bití, mučení

Co s Jizerkou dnes, po dlouhých desetiletích? Skutečně může někdo hájit režim, který vyprovokuje útěk a pak pošle svou policii, aby obklíčila partu kluků toužících po svobodě a vystřílela do nich celé zásobníky? Nešlo přitom o náhodnou deformaci.

Při hodnocení režimu se nezaměřujeme na jeho nejvznešenější ideje, ale na nejnižší úroveň – a tam, v komunistickém Československu, můžeme studovat statisíce konkrétních událostí a případů, z nichž vidíme, že komunismus nebyl čistým esoterickým učením o osvobození, ale ve skutečnosti znamenal zabíjení, bití, mučení, krádeže, ponižování. A ne, nešlo jen o deformaci z počátků, z doby upevňování komunistické moci. Se zabíjením a organizovanými estébáckými akcemi se setkáváme po celé neblahé čtyřicetiletí.

Sloužili Zlému

Dobře, mnohé víme. Ptejme se dál: Jak se asi cítili esenbáci střílející do osmnáctiletých kluků? A co ti, kdo mezi nimi připravovali ďábelské provokace? Anebo ti, kdo z nejrůznějších pozic šikanovali skauty, orly, sokoly, sedláky, živnostníky, katolíky a mnohé další? Měli z toho konflikt ve svém svědomí, nebo (pravděpodobněji) cítili sadistické uspokojení?

Kde se vzaly statisíce ochotných (ne přinucených) komunistických pohůnků – estébáků, esenbáků, úředníků, členů akčních výborů či prověřkových komisí? A co dělají a co si myslí dnes, pokud tedy nesedí ve Strakově akademii? Kolik z nich si bylo později třeba alespoň uvnitř svého svědomí schopno přiznat, že sloužili Zlému? Kolik z nich studem zaplakalo a toužilo po odpuštění? A kolik z nich se

naopak za všechny své hrůzné činy nikdy nezastydělo a jen vztekle prskalo na ty, kdo jim jejich ostudnou minulost připomínali?

Je ostudné, že naše polistopadové soudnictví neumělo dostát jedné ze základních funkcí státu a nepotrestalo všechny původce a vykonavatele bolševických zločinů.

Až budeme schopni pochopit mechanismus zrodu a udržování společenského zla, budeme o krok blíže jeho prevenci. Do té doby bychom měli alespoň vědět, že snaha uskutečnit vznešené ideje společenské rovnosti končí vždy zvrácenými hrami s jednotlivci či celými národy.

Autor je skaut, politolog a historik.

Fotografie z „akce Jizerka“

Viz též web: https://cs.wikipedia.org/wiki/Akce_Jizerka

Památné křížky Jiřího Haby a Tomáše Hübnera

Různé

Vodní skauting patří bezesporu k nejlepší historii Junáka – a historii tvoří živí lidé, jako byl br. Otokar Randák – Oskar. O účasti na rozloučení s ním napsal za 91. oddíl oldskautů a vodní skauty z Jablonce nad Nisou br. Antonín Wiener – Mao: „S velkým smutkem v našich srdcích, po obdržení zprávy o náhlém odchodu bratra Oskara (i když řada z nás již byla mimo domov) sešli jsme se spolu na posledním rozloučení na břehu Vltavy. Bylo pěkné, dojemné i v duchu přání bratra Oskara. Nezapomeneme, bude stále s námi!“

Viz též: <https://www.so-novinky.obadalek.cz/wp-content/uploads/2019/07/Rozlouceni-s-br-Oskarem.pdf>

Navždy odešli

*Kdo byl milován,
nebude nikdy zapomenut.*

MUDr. Harald ECKSTEIN

Zemřel tiše dne 15. dubna 2019
ve věku 88 let.

O úmrtí br. Tapina z Rychnova nad Kněžnou jsme se od rodiny, bohužel, dozvěděli se zpožděním. Patřil do Východočeské družiny SO.

„Protože jsem poznal trýzeň žízně,
vykopal jsem studnu,
aby z ní i jiní mohli pít“
E.T. Seton

Naplněn životem, vyrovnaný se všemi radostmi
i strastmi svého skautského života
odešel 27. června 2019 ve věku 83 let
pan - bratr

Stanislav ŠŤASTNÝ Akéla

Suvorovova 618, Klatovy

S poděkováním chtěl zůstat ve vašich srdcích - bez jakýkoliv obřadů
a spočinout tam, kde mu to bylo milé

za celou rodinu

Čingo a Naďa
Olík, Ondík, Markétka a Gábinka
Jarka a Vašek

Nedlouho poté, co byl v březnu roku 1968 obnoven v Klatovech skauting, došlo ke vzniku oddílu Červený blesk. Oddíl byl úspěšný, a tak se začalo přemýšlet také o prvním skautském táboře. Ani ne měsíc před začátkem ale jeho zakladatel br. Karel Vorlíček náhle zemřel a realizace tábora tak byla ohrožena. Volání o pomoc s přípravou tábora zaslechli až v Praze skaut a architekt br. Karel Kunca, rodák z Klatov. Tábor ve Vracově nakonec sklídl velký úspěch. Domyšleno bylo všechno do detailu. Účastníci měli na míru ušité kroje a nechyběla ani vyšívaná vlajka. Táborová fotografie se dokonce dostala na titulní stránku časopisu Skaut-Junák, jehož vydávání bylo v roce 1968 rovněž obnoveno.

Po prvním táboře se oddíl neuvěřitelně rozrostl a z původních družin se staly tři samostatné oddíly:

- 1. oddíl Červený blesk
- 3. oddíl Stopa
- 4. oddíl Šipka

Oddíl Šipka, vycházející z početné družiny Lišek, se ihned rozdělil do tří družin po osmi lidech. Vedení Klatovské čtyřky, jak se také Šipce říkalo, se ujali bratři Richard Majer - Šaman a Stanislav Šťastný - Akéla. Nově vzniklé oddíly se usídlily pod jednou střechou, v „chaloupce“ u bývalé Škodovky, ve které měl každý z nich svoji klubovnu.

Zdroj: <http://sipkapraha.skauting.cz/p/historie.html>

Ještě v dobách totality založil br. Petr Bratský - Bráca na Praze 13 Turistický oddíl Šipka, který po listopadu 1989 přejmenovává na Skautský oddíl Šipka, a rozjíždí tak vlnu skautingu na stodůleckých sídlištích. Po převratu, počátkem roku 1990, obnovují skauti a skautky z let 1968-1970 skauting v Klatovech, opět vzniká již čtvrtý oddíl Šipka. U jeho znovuzrození stojí také zakladatelé původní klatovské Šipky, br. Šaman a Akéla, čímž navazují na tradici ještě z doby před zákazem.

Všechny oddíly včetně chlapeckého oddílu Šipka náleží pod středisko Vatra, jež spolu s Brácou

založil br. Jiří Žáček - Gog; ten také prosadil jeho název, odkazující na středisko Vatra, v němž působil předtím (zemřelý br. Gog byl redaktorem Kmenových novin, občasníku Kmene dospělých Junáka). Br. Akéla jako zdatný kreslíř přispíval mimo jiné také do těchto původních Kmenových novin (viz též: <https://kmendospelych.skauting.cz/organizace/media/>).

Kdo v srdcích žije – neumírá...

František Hrubín

Br. Gandy se narodil 30. 8. 1929.

Ve věku nedožitých 90 let odešel dne 24. července k věčnému ohni br. Zdeněk Maxmilián – Gandy.

Dlouhou řadu let byl činný v náčelnictvu Kmene dospělých Junáka, kde zastával funkci zpravodaje pro Středočeský kraj – západ. Kromě starosti o oldskautky a oldskauty v této „polovině“ Středočeského kraje je také reprezentoval na oldskautských kmenových sněmech.

Svojsíkův oddíl v něm ztrácí jednoho z nejstarších svých bratrů.

Poslední rozloučení rodiny, přátel a skautů s br. Gandym se konalo dne 31. 7. 2019 v krematoriu v Praze - Motole.

Zemřel Prof. MUDr. Jiří Zámečník, CSc.

† 2. 8. 2019

Narodil se 4. 2. 1927 v Bratislavě. V roce 1955 promoval na LFH UK v Praze s červeným diplomem, následovaly atestace v obou základních onkologických oborech. Poté, co mu byla na třetí pokus povolena kandidatura, obhájil ji v roce 1984 a s pádem komunistického režimu získal v r. 1990 docenturu na 1. LF UK v Praze a v roce 2003 profesuru na Trnavské univerzitě. Jeho domovským pracovištěm se stal dnešní Ústav radiální onkologie v Nemocnici Na Bulovce.

Profesor Zámečník byl legendou české radioterapie. Za její propagaci získal desítky ocenění, např. Cenu České onkologické společnosti nebo plaketu Alice Masarykové za činnost v Českém červeném kříži.

Za II. světové války byl členem revolučních oddílů Junáku a v roce 1945 se aktivně podílel na Pražském povstání.

V roce 1949 byl za svou angažovanost zatčen a strávil 8 měsíců v pracovním táboře na dole Anna v Rynholci.

Vždy byl aktivním sportovcem, mluvil pěti světovými jazyky a ani těžké životní zkušenosti ho nedokázaly připravit o jeho trvalý optimismus a humor.

Jeho kolegyně a kolegové i vodní skauti a skautky budou stále vzpomínat na legraci, které si s panem profesorem užili dost a dost a jeho přezdívka „Calamity George“ už zůstane trvalou součástí dějin Ústavu radiální onkologie Nemocnice Na Bulovce, u sester a bratrů v Junáku vzpomínají na jeho přezdívku Taote.

Čestný skautský Svojsíkův oddíl v něm ztratil jednoho ze svých nejstarších členů.

Odešel bratr Jiří Zámečník, odešel dobrý kamarád, odešel dobrý člověk. Vzpomínáme vděčně na tu řadu let, co se známe, na jeho rozvážnost a na jeho lidství, které přenášel i na druhé lidi, kteří se s ním mohli stýkat.

Vážili jsme si ho nejen jako skauta, ale i jako člověka, který neměl život lehký, přesto vedl svou loď vždy správným směrem. Díky jemu poznalo mnoho dnešních -cátníků krásy vodáctví, skautingu.

Je nám líto, že již není mezi námi. Věříme, že tak jako my i všichni, kteří ho znali, budou na něho vzpomínat jenom v dobrém.

(D. a L. / H. z Pražské družiny SO)

Jiří Zámečník – Taote patřil ke generaci bratrů Bimba, Jacka, Amateura, Oskara, Medvěda a samozřejmě sester Vlasty Páleníkové, Želvy a Běly. Hlavní kapitanát 1968 - 1992, jehož byli aktivními členy, dal českým vodním skautům po srpnu 1968 maximum teorie a praxe a připravil je nejen na předpokládané ukončení činnosti, ale i na stejně předpokládanou obnovu. Obojí se stalo, ukončení po táborech 1970, obnova po listopadu 1989 (HKVS se sešel už 22. 11.). Na jarní sraz kapitánů 1970 navázal sraz 1990 v Beneticích a pak všechny další.

Taote v této době působil nejčastěji jako tajemník kapitanátu, někdy jako hospodář nebo zdravotník. Zasadil se o obnovení Řádu stříbrného bobra, a to nejen vytvořením jeho modelu, ale i materiálu v podobě stříbra získaného ze Švýcarska.

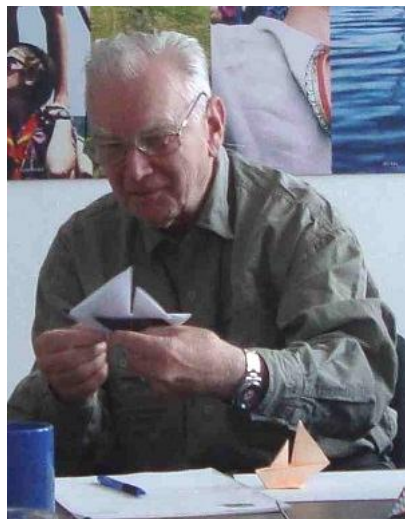
Na lesních školách vodních skautů vykládal zdravotně a brojil proti opékání špekáčků v plameni jakožto zdroji karcinogenů. Brojil až tak, že mu jednou na Lavičkách dva frekventanti (myslím, že to byli Motejl s Myšákem) připravili past.

„Tak ukažte, jak si opékáte buřty,“ zahlaholil příšedší Taote, „já vám ukážu, jak se to dělat nemá.“

„Takhle,“ ukázali mu krásně uplácanou hliněnou pícku, kde se k uzenině místo fujtajblových zplodin dostával jen horký vzduch.

A Taote mohl jen souhlasit.

Vladimír Cvrček-Vezír (uveřejněno v nekrologu na Křižovatce Junáka)

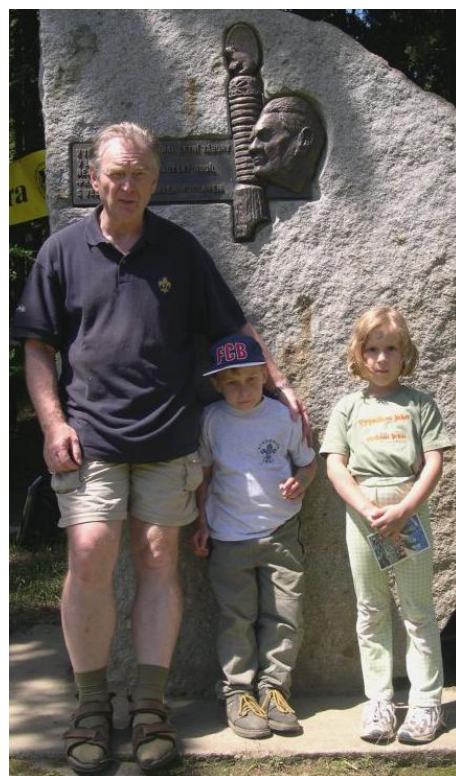

Dne 10. srpna 2019 nás opustil

bratr Václav Nosek - Windy,

celoživotní skaut, historik
a sběratel
(* 31. 5. 1943).

Skautské heslo "Buď připraven!" měl Václav Nosek – Windy přímo „vytesáno“ ve své mysli a ve svém srdci snad už od od sudiček prvního dne, kdy se začal rozkoukávat po světě – tak jej charakterizuje Ondra Rex

Šípek z kruhu instruktorů Lesní školy PROTOS.

Byl aktivním skautským činovníkem Junáka, členem dřívější Ústřední rady, zakladatelem Klubu skautských sběratelů a především jedinečným popularizátorem a znalcem skautské historie, stejně jako díla Jaroslava Foglara. Své zanícení pro JF předával i svým vnoučatům (foto – zde na fotce u památníku ve Sluneční zátce).

Právě v tomto ohledu byl při svých zajímavých přednáškách a vyprávění všude napjatě sledován. Např. i na Pražské družině Svojsíkova oddílů neváhal „přidat své dřívko do ohně“; avšak hravý skaut se v něm také nezapřel – jako např. při skládání ORIGAMI na schůzce v květnu 2019 (viz výše).

Junák (a ovšem nejen jeho členové) jsou br. Noskovi - Windymu vděční za oddanou službu skautským myšlenkám; čtenáři (nejen) historických publikací budou mít zisk z jeho práce jistě velice, velice dlouho ... Nezapomeneme. #skaut

Příkladem historických prací br. Windyho je studie o časopisu JUNÁK – viz: <http://files.skaut-junak.webnode.cz/200002218-0bbca0db20/%C4%8Casopis%20Jun%C3%A1k%201915-1990%20A%20Windy.pdf> .

Úplný životopis V. Noska viz: <https://www.pametnaroda.cz/cs/nosek-vaclav-20120510-0?fbclid=IwAR3vg4xDgTPeGsMljANwk0QIU9ARPtRIYmizpPp-UZJFzYbHGB4Cn5gZoNE> .

Za všechnu lásku a péči Tvou,
co s vděkem dnes Ti můžeme dát...
hrst krásných květů na pozdrav
a pak již jen vzpomínat.

Zesnul dne 16. srpna 2019
ve věku nedožitých 85 let.

Zemřel dlouholetý člen, spoluobnovitel skautského střediska
v Kouřimi a nositel řádu "Stříbrného vlka", člen Svojsíkova oddílu

bratr Karel Čihák – Kája.

Mimo jiné organizoval zahraniční výpravy do Anglie s účastí na mezinárodních setkáních. Na jeho pozvání přijeli pak angličtí skauti tábořit do Čech. Pořádal výměnné tábory se slovenskými skauty. Nekrolog viz:

<https://krizovatka.skaut.cz/zpravodajstvi/4645-zemrel-bratr-karel-cihak-kaja-nositel-radu-stribrneho-vlka> .

**4. Západočeská družina Svojsíkova oddílu oznamuje,
že dne 16. 8. 2019 zemřel ve věku 85 let její člen**

bratr Václav Grössl

z Mariánských Lázní.

**Poslední rozloučení bylo dne 22. 8. 2019 v Kapli sv. Václava
na Vinohradech v 11:00 hod.**

Skautské rozloučení bude později v Mariánských Lázních.

Před uzávěrkou

**František Alexander Elstner
(Frank Elstner)**

* 11. dubna 1902 Královské Vinohrady u Prahy
† 8. září 1974 Praha

Tento skaut od mládí byl známým československým motoristickým cestovatelem a také významným novinářem a spisovatelem. Br. Windy o něm mj. píše ve svém textu o historii lesních škol:

Na skautskou stezku vstoupil v roce 1913, kdy se přihlásil do oddílu Psohlavců profesora Müllera na Vinohradech v Praze. V roce 1919 vstoupil do zakládajícího se Svazu junáků skautů. Později se stal vedoucím oddílu. V roce 1920 se zúčastnil holdu skautů presidentu T. G. Masarykovi a napsal o tom delší reportáž do časopisu Junák - skaut československý (roč. VI/7-8). Téhož roku organizoval výstavbu junáckých táborů

ve dnech sokolského sletu. Roku 1922 ve funkci zahraničního zpravodaje SJS RČS (bylo mu 20 let!) byl členem naší delegace na Pařížské mezinárodní konferenci, na které byl náš Svaz registrován jako zakládající člen světového ústředí skautů. V témže roce při příležitosti Národních skautských slavností navštívil Prahu ředitel mezinárodní kanceláře H. S. Martin. Při této příležitosti s ním domluvil A. B. Svojsík návštěvu dvou

našich skautů (E. Dicka a F. A. Elstnera) anglického střediska pro výchovu vůdců - Gilwell. Zatím co E. Dick po účasti a kursu zůstal v Anglii (byl původem Angličan), byl to právě Elstner, který k nám přivezl pochodeň v podobě povinnosti založení podobného kursu pro vůdce u nás.

Frank se vrátil z Gilwellu plný nadšení a jeho energická povaha získala nadšení pro pořádání podobných kursů u nás. Náčelnictvo počítalo s tím, že Frank vychová první instruktory a ti pak sami budou pořádát další kursy podobné Gilwellskému Wood Badge course. Není tedy divu, že přes své mládí (21 let) byl náčelnictvem pověřen (spolu s Jaroslavem Novákem) uspořádáním prvního čs. kursu pro výcvik vůdců oddílů. První se konal od 19. do 26. srpna 1923 v Jemčinské oboře u Jindřichova Hradce. Místo obstaral župní zpravodaj Jindřich Šimánek z Jindřichova Hradce a odtud byla i první pracovní (dnes říkáme cvičná) družina. Účastnilo se ho 22 zájemců z celé republiky. A. B. Svojsík navrhl pro tento typ kursů český název "Lesní škola". Absolventi LŠ mohli nosit šedý šátek, který měl připomínat šátek Gilwellského kursu (ten má však

barvu poněkud jinou). Znak LŠ, tři tee pee, výtvarně navrhla Frankova manželka. Zpočátku byl znak vyšíván přímo na šátek. Šedá barva šátku a odznak tří týpek jsou naší specialitou, jinde ve světě se tyto symboly nepoužívají.

Symbol zahájení práce LŠ, sekera zaťatá do polena, byl Frankem převzat z Gilwellu. Na rozdíl od běžných táborů (kde se sekera zatíná každé ráno a vyjímá každý večer), se na LŠ sekera zatíná při zahájení a vyjímá až na konci posledního dne školy. Rovněž tradice rozdělení frekventantů do družin, družinové symboly, pokřiky atp. začíná již

na první LŠ roku 1923. Vedle Franka přednášeli A. B. Svojsík a Jaroslav Novák. Škola trvala 8 dní, přednášelo a cvičilo se od časného rána do pozdní noci.

Po úspěchu LŠ v Jemčině se rozhodlo Náčelnictvo organizovat další školy. V únoru 1924 se na 5. řádném sjezdu Svazu stal F. A. Elstner členem náčelnictva. V létě se konala druhá LŠ, tentokrát v Drhlenském údolí, vůdcem byl opět F. A. Elstner. V květnu 1925 bylo u Náčelnictva zřízeno Ústředí lesních škol a F. A. E. byl jmenován zpravodajem pro lesní školy u náčelnictva Svazu. Navíc mělo Ústředí LŠ tajemníka. Rovněž třetí LŠ, které se začalo říkat Ústřední LŠ (pro výchovu instruktorů), v roce 1925 vedl Frank. Místo tábořiště bylo opět v Drhlenské rokli poblíž Nové Vsi u Kněžmostu.

V březnu 1926 Elstner resignoval na funkci vůdce LŠ, ale rozvoj lesních škol byl již zajištěn.

Roku 1928 byl vypracován "Organizační řád lesních škol SJS RČS" a bylo vytvořeno Ústředí LŠ. Na počátku třicátých let nosilo šedý šátek již přes 300 absolventů. F. A. Elstner odešel z funkce zpravodaje LŠ v březnu 1931 a naplno se věnoval svému zaměstnání, cestování a spisovatelské činnosti.

Do Skauta-Junáka i do Vůdce napsal F. A. Elstner řadu článků. V roce 1927 vyšla jeho prvotina Kniha o uzlech, v pozdějších letech několikrát doplněná a přepracovaná (Vázání uzlů 1959 a 1966, Uzly a laso 1968 a 1991). Vedle cestopisů a motoristicky zaměřených publikací napsal pro mládež další knihy: Nováčkovská (s Janem Novákem a A. B. Svojsíkem 1937), Dobrodružnou stezkou (1959 a 1965), Dovedu to! (1962 a 1970), Zálesácká kuchyně (1970), Dovolena pod stanem a s karavanem (1970).

(malé úpravy: Kamzík)

NOVINKY SVOJSÍKOVA ODDÍLU

Příspěvky zasílejte buď písemně na adresu:

anebo elektronicky redaktorovi na e-mail:

Určeno pro potřebu Svojsíkova oddílu, distribuováno do jeho družin; v případě použití výjimečně, odkazů apod. Žádáme důsledně uvádět zdroj, tj. ročník, číslo a stranu ZPRAVODAJE, odkud bylo čerpáno!

Interní informace

Vladislav Jech
Jilovská 46
252 44 Psáry

vjech.kamzik@volny.cz